

[Viola Nørlov.]

stået, at schächtning er den mest humane måde at affive dyr på. Jeg tillader mig at tvivle på rigtigheden af en sådan påstand, for hvis den var rigtig, er det jo helt forkert, at vi har indført bedøvning af svin før slagtningen.

Man taler flere steder i det nævnte memorandum om krænkelse af menneskerettighederne. Jeg synes, man helt har glemt, at med menneskerettighederne følger der også menneskepligter, og en af menneskepligterne er at værne dyrene, der helt er prisgivet menneskenes forgodtbefindende; vi har pligt til at gøre affivningen så smertefri som muligt for dyrene. Før bedøvning ved svineslagtning blev påbudt, har jeg overværet en slagtning, og det var ingen god oplevelse. Schächtning har jeg ikke personlig overværet, men jeg har fået det beskrevet af mænd, der har overværet det, og jeg vil gerne understrege, at det er mænd, der hverken er sentimentale eller hysteriske, og det er disse beretninger om dyrenes lidelser, der får mig til — selv med fare for, efter det jeg har læst, at blive betragtet som nazist — at rejse det spørgsmål, om vi kan forvente forslag til en slagtelov fremsat i indeværende samling; jeg håber, den højtærede ministers svar må være positivt.

Justitsministeren (Hans Hækkerup): Når det ærede medlem spørger mig, om jeg overvejer i indeværende folketingsår at fremsætte forslag til en ny slagtelov, må jeg besvare dette spørgsmål benægtende. Jeg forstår det ærede medlem således, at et sådant lovforslag skulle indeholde bestemmelser til sikring mod, at dyrene ved slagtning udsættes for unødige lidelser. Bestemmelser af denne art vil imidlertid kunne udstedes med hjemmel i § 16 i dyreværnsloven af 16. maj 1950, og en særlig lov skulle derfor ikke være påkrævet. Jeg kan i denne forbindelse henvise til den også af det ærede medlem nævnte bekendtgørelse af 15. august 1953 om slagtning af husdyr, den bekendtgørelse, hvorved påbudet om bedøvning af dyr forud for slagtning blev gennemført.

I anledning af det ærede medlems spørgsmål skal jeg imidlertid fremkomme med nogle bemærkninger om denne bekendt-

gørelse og den undtagelse, der er gjort fra den, forsåvidt angår slagtning efter jødisk ritus. Bedøvelsespåbudet trådte i kraft den 1. juli 1954 og følges nu overalt på de danske slagterier. Forinden bekendtgørelsens ikrafttræden blev der fra jødisk side rejst spørgsmål om at undtage slagtning efter jødisk ritus, idet man henviste til, at jøderne ved at følge bekendtgørelsen ville komme i strid med deres religiøse overbevisning, og ved en bekendtgørelse af 24. juni 1954 imødekom man fra justitsministeriets side den jødiske henvendelse, men således, at det blev foreskrevet, at slagtningen af dyrene skulle foretages på et offentligt slagtehus eller et eksportslagteri, og at der ved slagtningen af dyret skulle anvendes en maskine, hvorved dyrene fastholdes og kastes så skånsomt som muligt. Endvidere bestemtes det i bekendtgørelsen, at slagtningen skal foregå ved, at halsen overskæres med et skarpt redskab, umiddelbart efter at dyret er kastet.

Under de overvejelser, der gik forud for udsendelsen af denne bekendtgørelse, fandt jeg det naturligt, at der blev foretaget en afvejelse af på den ene side hensynet til at undgå at tilsidesætte jødernes ældgamle religiøse traditioner og på den anden side de lidelser, man ved denne slagtemetode påfører dyrene. Jeg lagde derfor vægt på, at det måtte være en forudsætning for at undtage den jødiske slagtning fra bedøvelsespåbudet, at slagtningen kunne foregå på en sådan måde, at dyrenes lidelser begrænsedes mest muligt. Der blev derfor foretaget forskellige undersøgelser, herunder af den i bekendtgørelsen omtalte kastningsmaskine, og fra sagkundskabens side blev det udtalt, at vel kan kastning af dyrene foretages forsvarligt uden anvendelse af en sådan maskine, men at benyttelse af maskinen bevirkede, at kastningen absolut måtte anses for forsvarlig. Under disse omstændigheder fandt jeg det betydningsfuldt at stille krav om benyttelse af kastningsmaskinen, idet man derved bedre sikrer sig, at kastningen til enhver tid foregår på betryggende måde. Når dette krav opfyldtes og man tillige foreskrev, at overskæringen af halsen skulle ske umiddelbart efter kastningen, og at der ikke måtte finde privat slagtning sted efter jødisk ritus, var den jødiske slagtning bragt